Gewina 20 (1997) 245-246

AGENDA

*eerste vermelding

10 oktober-28 november 2000: HOVO-colleges Universiteit Leiden. Orde enwanorde in de natuur - thermodynamica vanaf Clausius tot de moderne tijd. Docent: prof. dr. R. de Bruyn Ouboter. Dinsdagen 13.15-15.00 uur, Oortgebouw, Niels Bohrweg 2, Leiden. Prijs: *f* 250,00. Informatie: 071-5277299 (ma-do 10-13 uur).

Op 10 november 2000 organiseert de KNAW Commissie voor de Geschiedenis van de Aardwetenschappen een symposium over *Nederlandse Pioniers van de geologie.* Het symposium zal worden gehouden in het Trippenhuis (Amsterdam). Voor meer informatie gelieve u contact op te nemen met de secretaris van de commissie prof. dr. R.P.W. Visser, Instituut voor de Geschiedenis van de natuurwetenschappen, Princetonplein 5, 3584 CC Utrecht. Tel.: 030-2537225; e-mail: r.p.w.visser@phys.uu.nl

t/m 31 december: Tentoonstelling 'Geleerd in Utrecht'. Expositie van bijzondere voorwerpen die in de negentiende en begin twintigste eeuw door hoogleraren en studenten aan de Utrechtse universiteit zijn gebruikt. Utrechts Universiteitsmuseum, Lange Nieuwstraat 106, Utrecht, tel: 030-2538008. (Zie ook Actualiteiten *Gewina 21/1*)

***19-22 november 2000:** 'The Health of Nations'. De samenleving als medisch ontleedbaar object in menswetenschap, cultuur en politiek - Nederland en België, 1860-1914, Leuven.
Van oudsher wordt de samenleving vergeleken met een levend organisme. In de tweede helft van de negentiende eeuw veranderde dit organicistisch discours onder invloed van de geneeskunde van karakter. Dat de samenleving een lichaam was, zo luidde het nu, impliceerde dat zij klinisch kon worden ontleed en, waar nodig, aan therapieën of heelkundige ingrepen onderworpen. Ook in België en Nederland voltrok zich deze medicalisering van het maatschappelijke denken, spreken en handelen. Artsen, sociologen, cultuurcritici, literatoren, politici en economen leverden bijdragen aan de intellectuele constructie van een medisch ontleedbare samenleving. Deze kreeg zowel vorm in algemene maatschappelijke uitspraken en wetenschappelijke theorieën als in discussies over concrete sociale problemen. Preventieve, vaak hygiënistische maatregelen werden voorgesteld en uitgewerkt ter bescherming van maatschappelijke groepen die van vitaal belang voor het 'volkslichaam' werden geacht (vrouwen, kinderen, industriearbeiders). Dergelijke voorstellen waren veelal ingebed in een gemedicaliseerde visie op de samenleving als geheel. Maar de zorg om de gezondheid van de natie impliceerde ook aandacht voor de 'zieke' groepen, voor de 'kankerplekken' die de samenleving bedreigden. Antropologen, psychiaters, criminologen en juristen gingen vreemde rassen, geesteszieken en misdadigers beschouwen als patiënten die een behandeling nodig hadden. En zij pleitten ervoor dat ook politici zich als artsen zouden gedragen. Sprekers op dit symposium zijn onder meer Robert Nye (Oregon State University), Jan Goldstein (University of Chicago), Claude Blanckaert (Centre Alexandre Koyré, Parijs), Arnold Labrie (Universiteit Maastricht), Klaas van Berkel (Rijksuniversiteit Groningen), Piet de Rooy (Universiteit van Amsterdam) en Geert Vanpaemel (K.U.Leuven/Katholieke Universiteit Nijmegen).
Voor verdere informatie kan u contact opnemen met: 'The Health of Nations' - Prof. dr. J. Tollebeek Departement Geschiedenis K.U. Leuven, Blijde-Inkomststraat 21/05,3000 LEUVEN.
Of via e-mail: Liesbet.Nys@arts.kuleuven.ac.be, Jo.Deferme@arts.kuleuven.ac.be. Neem ook eens een kijkje op onze website: http://millennium.arts.kuleuven.ac.be/geschiedenis/onderzoek/col_health.htm

***24 november 2000:** Symposium 'DE MAATSCHAPPELIJKE TAAK VAN WETENSCHAPSSTUDIES', georganiseerd door het Instituut voor Geschiedenis en Grondslagen van de Natuurwetenschappen, Universiteit Utrecht.
De steeds groter wordende invloed van de natuurwetenschappen op de samenleving brengt met zich mee dat politici, beleidsmakers en bestuurders die deze ontwikkeling moeten aansturen en reguleren een groeiende behoefte voelen zich in hun menings- en besluitvorming te laten adviseren omtrent de aard van wetenschap en haar maatschappelijke verbindingen. Ontwikkelingen in bijvoorbeeld de gezondheidszorg en de gentechnologie lijken politici links en rechts in te halen, en om hun greep niet te verliezen moeten zij zich steeds meer laten informeren over de wijze waarop dergelijke tegelijk wetenschappelijke en maatschappelijke processen in hun werk gaan. De burger die geïnformeerd wil blijven en zich een oordeel wil vormen over de ontwikkelingen zal zich eveneens op de hoogte moeten stellen van een aantal fundamentele aspecten van wetenschappelijk onderzoek en weten-